



עת"א 22972/11/17 - ד ש נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 22972-11-17 ש(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני
העותר
נגד
המשיבים
כבוד השופטת מיכל ברנט
ד ש (אסיר)
1. שרות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל

החלטה

כללי

1. העותר הורשע בביצוע עבירה של חבלה חמורה ונדון ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בביצוען החל ביום 5.6.17 במרכז יום לקשיש בראשון לציון.
2. לטענת העותר, ביום 26.6.17 בסמוך לשעה 14:00, לאחר שסיים את עבודתו במקום, מעד במדרגות מרכז היום ונחבל בראשו. בני משפחתו הבהילו אותו לבית החולים 'אסף הרופא' לקבלת טיפול רפואי. העותר טופל בבית החולים, הושמו סיכות לאיחוי החתך בראשו ורופאיו המליצו על 10 ימי מחלה ובהמשך 6 ימי מחלה נוספים. לטענתו, הפנה את המסמכים הרפואיים הרלבנטיים למוסד לביטוח לאומי ולמפקח העבודה לקבלת אישור לניכוי ימי המחלה ממניין תקופת עבודות השירות. אף שהמוסד לביטוח לאומי הכיר בפגיעה כתאונת עבודה, דחתה המפקחת על עבודות השירות את בקשתו לניכוי ימי המחלה מתקופת עבודות השירות.

טיעוני ב"כ הצדדים

3. לטענת ב"כ העותר, סעיף 51ז(ד) לחוק העונשין מתיר לנכות היעדרות מסיבות רפואיות בשל תאונת עבודה שארעה במסגרת עבודת השירות ובמקום עבודת השירות ממניין ימי עבודות השירות.
4. לטענת ב"כ המשיב, הוראות סעיף 51ז(ד) ברורות ומן עולה שהתאונה צריכה היתה להתרחש במסגרת עבודת השירות. מבירור שערך הממונה על עבודות השירות עלה שפגיעתו של המשיב לא ארעה במקום עבודת השירות ולא בזמן ביצוע עבודות השירות, ומטענות העותר עצמו עולה שהפגיעה ארעה לאחר שהחלים כרטיס נוכחות ויצא ממקום העבודה. עוד נטען, כי על פי תקנה 7 לתקנות העונשין (נשיאת מאסר בעבודות שירות), התשע"ב-2011, על עובד השירות להודיע מיידית למעסיק על דבר התאונה, וימי אשפוז או ימי מחלה ינוכו אם יוצג אישור רפואי ממנו עולה שניידותו של העובד נפגעה ואין ביכולתו להגיע למקום עבודת השירות, או שרופא שב"ס בדק אותו והתרשם כי



אינו יכול לבצע את המוטל עליו.

5. בדיון שנערך לפני ביום 22.11.17 הפניתי את העותר פעם נוספת לוועדה רפואית על מנת לבחון את בקשתו. בהתאם לכך הונחה לפני חוות דעתו של ד"ר פבלו פלדמן, רופא עבודות שירות, מיום 3.12.17, וממנה עולה כי החתך בקרקפת העותר נתפר עם סיכות, והעותר קיבל המלצה לחופשת מחלה בת 10 ימים עד להסרת הסיכות. ביום 9.7.17 בוצעה לעותר בדיקת CT ראש עקב תלונות על כאבי ראש וסחרחורות שנמצאה תקינה, ובאותו יום נערכה לו ועדה רפואית בה נמצא שאין בעיה נוירולוגית או בעיה בניידות ולכן העותר כשיר לבצע עבודות שירות ועליו להתייצב פעם נוספת לוועדה רפואית לאחר הסרת הסיכות, אשר טרם הוסרו מסיבה שאינה ברורה לד"ר פלדמן. על אף האמור לא חזר העותר לעבודה ולא שלח אישור רפואי מתאים. ביום 19.9.17 נשלח אישור רטרואקטיבי לא רלבנטי ותמוה מרופאת משפחה ד"ר מרגרית קופרפר אודות כאבים ביד ימין.
6. בהתייחסותו ציין ב"כ המשיבה כי המשיבה אינה טוענת שהיה על המשיב להתייצב לביצוע עבודות השירות במשך עשרת ימי המחלה שנקבעו לו בחדר המיון, דהיינו - עד למועד בו אמורות היו להיות מוסרות הסיכות - אלא שאין לנכותם ממניין ימי עבודות השירות, ועל העותר להשלים במסגרת עבודות השירות אותן הוא מבצע.
7. ב"כ העותר הגיש לעיוני שלושה מסמכים רפואיים, האחד מיום 26.6.17 - מכתב שחרור מהמיון (מסמך חלקי) בו צוין כי הוצאת הסיכות תהא בתוך 10 ימים וניתנו לעותר 10 ימי מחלה (דהיינו - עד ליום חמישי, 6.7.17). השני מיום ראשון, 9.7.17 - מכתב פניה למיון בית החולים "אסף הרופא" עקב כאבי ראש, סחרחורות וחוסר יציבות, בחילות ללא הקאות ואירועים של אבדן זיכרון. כפי שנמסר לי בדיון, במועד זה נערכה לעותר בדיקת CT שנמצאה תקינה (לא הוגש מסמך רפואי לעיוני). השלישי מיום 19.9.17 - בו ציין הרופא המטפל בקופ"ח מאוחדת, ד"ר ירדן אטיאס ארז, כי כתוצאה מהפגיעה, העותר אינו מסוגל לעסוק בכל עבודה בתאריכים 6.7.17 ועד 11.7.17. אין הסבר במסמך להיותו רטרואקטיבי. כמו כן לא הובהרה מהות המסמך הרפואי שהומצא לד"ר פלדמן מיום 19.9.17 אליו התייחס בחוות דעתו (אישור רפואי מד"ר קופרפר) והמסמך האמור לא הוגש לעיוני. כן לא הוגש לעיוני מסמך רפואי המתייחס למועד בו הוצאו הסיכות מראשו של העותר.

דיון והכרעה

8. לדברי העותר, עם סיום העבודה, עת התעתד לצאת ממקום העבודה לביתו, הוא מעד במדרגות מקום העבודה. בנסיבות אלה הכיר המוסד לביטוח לאומי בפגיעתו של העותר מיום 26.6.17 כתאונת עבודה (נספח ג' לעתירה).

יחד עם זאת הרציונל שעומד מאחורי הגדרת "תאונת העבודה" בשני החוקים שונה.

בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, הוגדרה "תאונת עבודה" כ"תאונה שאירעה תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו", ובסעיף 80 לחוק הביטוח הלאומי "חזקת תאונת עבודה" - הכרה בכך שתאונה שאירעה בדרך אל או ממקום העבודה תוכר כ"תאונת עבודה".

הרציונל בהכרה באירוע כתאונת עבודה על פי חוק הביטוח הלאומי הוא הכרה בזכותו של הנפגע לקבל תשלומי ביטוח



וזכויות שונות מהמוסד לביטוח לאומי על פי חוק.

לעומת זאת, סעיף 51ז (ד) לחוק העונשין, השתל"ז-1977 יוחד לשם קביעה באילו נסיבות ניתן לנכות ימי היעדרות של עובד מעבודות שירות ובאילו נסיבות אין הצדקה לניכוי כאמור.

סעיף 51ז(ד) קובע כי:

"תקופת הפסקת עבודת שירות וימי העדרותו של עובד שירות לפי סעיף זה, לא יבואו במנין ימי עבודת השירות, **למעט היעדרות מסיבות רפואיות בשל תאונת עבודה שאירעה במסגרת עבודת השירות ובמקום עבודת השירות**".

הסעיף אינו דורש כי התאונה תתרחש "בזמן העבודה", או "בעקבות העבודה", אלא אך "במסגרת העבודה ובמקום העבודה", ומכאן יש ללמוד כי ההגדרה מצומצמת יותר ומכוונת להצביע על קיומו של קשר כללי בלבד בין התאונה לבין עבודת השירות.

בענייננו התרשמתי כי נסיבות התאונה עולות כדי תאונת עבודה שאירעה במסגרת עבודת השירות, שכן העותר היה במקום במסגרת עבודתו, ואין בעובדה שהעותר החתים את כרטיס העובד בטרם מעד במדרגות כדי לשנות זאת. כמו כן, מדרגות מקום העבודה הן חלק ממקום העבודה ועל כן התאונה התרחשה במקום העבודה.

9. תקנה 7 לתקנות העונשין (נשיאת מאסר בעבודת שירות), התשע"ב-2011 מפרטת את הדרכים ליישום הוראות החוק, ודורשת כי עובד השירות יודיע אודות התאונה באופן מיידי למעסיק ולמפקח ויצהיר על פרטי התאונה ועל היעדרותו; עוד מציינת התקנה כי ימי ההיעדרות יחשבו במנין ימי עבודת השירות בהתקיים שני תנאים:

(1) "התאונה אירעה לעובד השירות במקום עבודת השירות, **בזמן ביצוע עבודת השירות** ובמסגרתה, דווחה למפקד כאמור בסעיף קטן (א), וניתנה לגביה הצהרה לפי סעיף קטן (ב);

(2) עובד השירות **אושפז** בבית חולים בשל תאונת העבודה או המציא אישור רפואי לפי טופס 13 שבתוספת על כך שניידותו נפגעה ושאין ביכולתו להגיע למקום עבודת השירות, או שנבדק על ידי רופא שירות בתי הסוהר ונקבע כי אינו יכול לבצע את המוטל עליו במקום עבודת השירות או במקום עבודת שירות חלופי, שהממונה רשאי לשלוח אותו אליו בהתאם להוראות תקנה 11; עובד השירות ימציא את האישורים האמורים לא יאוחר משבעה ימים מיום תחילת ההיעדרות, אלא אם כן מצבו הרפואי אינו מאפשר זאת".

(אציין כי לטעמי תנאים אלה מרחיבים ויוצאים מגדר הוראת החוק המסמיכה אותם, אולם טענה כאמור לא הועלתה בפני ועל כן לא מצאתי לדון בה).



10. בענייננו דיווח העותר למעביד אודות התאונה בסמוך לגילוי פציעתו, ועיון במסמכי חדר המיון של בית החולים מצביע על כך שראשו של העותר נתפר באמצעות סיכות וניתנו לו 10 ימי מחלה עד להסרת הסיכות, דהיינו עד ליום חמישי, 6.7.17.

מהתייחסותו של רופא שב"ס ד"ר פלדמן וכן מתגובת ב"כ המשיבה אני למדה כי בתקופה זו, היעדרותו של העותר מעבודות השירות היתה מוצדקת מבחינה רפואית, ובנסיבות אלה אף תואמה לו ועדה רפואית נוספת ליום ראשון, 9.7.17.

אמנם ד"ר פלדמן העריך כי לא נבצר מהעותר לבצע את העבודות באותם ימים, אולם מדובר בהערכה רטרוספקטיבית, ומכל מקום לא נמסר לי שהמפקח על עבודות השירות עמד על חזרתו של העותר באופן מיידי לעבודה או הבהיר לו שחזרתו נדרשת כאמור. כפי שעולה ממכתבו של ד"ר פלדמן, רק במסגרת הדיון בוועדה ביום 9.7.17, לאחר תלונות של העותר אודות סחרחורות וחוסר יציבות ולאחר בדיקת C.T שנמצאה תקינה, נקבע שאין מניעה לעותר להתייצב להמשך ריצוי עונשו.

11. בנסיבות אלה, אני מורה כי אחד עשר ימים (עשרה ימי מחלה שנקבעו עת שוחרר מחדר המיון ביום 26.6.17 ויום מחלה נוסף מיום 9.7.17 בו היה העותר בבדיקות בבי"ח ובוועדה רפואית) ינוכו מתקופת עבודות השירות שעל העותר לרצות.

12. אשר לתקופה הנוספת שבין 10.7.17 ל-11.7.17, מדובר באישור מחלה רטרואקטיבי אשר לא הובהר לי טיבו די הצורך, וממילא לא הוגשו מסמכים רפואיים אודות הסיבה לדחייה בהוצאת הסיכות והמועד בו הוסרו הסיכות בפועל. בתקופה זו פעל העותר שלא על פי הוראות רופא שב"ס. על כן לא מצאתי לנכות ימים אלה.

13. לסיכום, העתירה מתקבלת חלקית במובן זה שמתקופת עבודות השירות אותן מרצה העותר ינוכו 11 ימים.

המזכירות מתבקשת לשלוח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ו כסלו תשע"ח, 14 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.